

Kamienica u zbiegu ulic Krupniczej 12 i Loretańskiej 2

2022-11-04

W kolejnym odcinku cyklu #krakowheritage wracamy na ulicę Krupniczą i przyglądamy się kamienicy wzniesionej w 1895 roku według projektu Leopolda Tlachny i uzupełnionej w 1927 roku o trzecie piętro, zgodnie z projektem Medarda Stadnickiego.

Kamienica u zbiegu ulic Krupniczej 12 i Loretańskiej 2 jest wpisana do rejestru zabytków pod nr A-1548/M decyzją z 28 maja 2020 r. Właścicielem obiektu jest wspólnota mieszkaniowa.

Kamienica została wzniesiona w 1895 roku według projektu **Leopolda Tlachny**, jako budynek dwupiętrowy. Leopold Tlachna (1849–1918) był krakowskim architektem, który przygotował ponad 120 projektów budynków zlokalizowanych w naszym mieście, między innymi przy ulicach: Ariańskiej, Bożego Ciała, Loretańskiej, Dietla, Topolowej, Radziwiłłowskiej, Estery, Bogusławskiego, Konfederackiej (szkoła). Istniejące obiekty zaprojektowane przez Tlachnę objęte są ochroną konserwatorską poprzez wpisanie do rejestru zabytków lub do gminnej ewidencji zabytków.

Kamienica u zbiegu ulic Krupniczej i Loretańskiej jest dwudziestym obiektem zaprojektowanym przez tego architekta. Trzecie piętro budynku zostało dobudowane w 1927 roku, zgodnie z projektem **Medarda Stadnickiego**.

Kamienica leży na regularnej parceli (na rzucie litery L), ograniczonej ulicą Krupniczą od północy i ulicą Loretańską od wschodu. Elewacja ma bogaty wystrój eklektyczny. Narożniki obu części elewacji, a także skrajne osie przy ściętym narożniku w formie pozornych ryzalitów, zostały ujęte w alternowane boniowanie (dekoracyjne opracowanie krawędzi oraz lica ciosu kamieni, podkreślające ich układ). Parter pokryty pełnym boniowaniem zamknięty jest gzymsem kordonowym. Kondygnacje budynku pokryte są boniowaniem pasowym. Elewację zamyka gzyms koronujący z pasem ciągłego ornamentu rzeźbiarskiego (kimation joński).

Otwory okienne pierwszego piętra okalają rozbudowane tynkowe obramienia ujęte jońskimi pilastrami, pomiędzy którymi znajduje się dekoracyjna kompozycja zwieńczona muszlą. Pod oknami na przełamanym gzymsie kordonowym tworzącym podokienniki jest tralkowa galeryjka. Otwory okienne parteru oraz piętra drugiego i trzeciego są prostokątne, bez obramień, jedynie z profilowanym podokiennikiem. Na osi narożnej w strefie parteru jest wejście do lokalu użytkowego, na pierwszym i drugim piętrze usytuowane są balkony o prostokątnej formie – balkon pierwszego piętra z balustradą kamienną, drugiego piętra z żelazną, kutą balustradą.

W 2021 roku przeprowadzono remont konserwatorski elewacji frontowej od ulicy Krupniczej, obecnie realizowany jest remont od ulicy Loretańskiej. Dofinansowanie remontu z budżetu Miasta Krakowa wyniosło łącznie 230 tys. zł i stanowi 33 proc. poniesionych kosztów. Prace współfinansowane są ze środków Narodowego Funduszu Rewaloryzacji Zabytków Krakowa oraz funduszu remontowego wspólnoty mieszkaniowej

Opisy przygotowano w oparciu o dostępne źródła historyczne, literaturę i rys historyczny zawarty w programie prac konserwatorskich.